

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/110/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7820204200
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2021:7820204200.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Antóniou Svičinovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého mal. deti Q.: B., I.. XX.XX.XXXX, M., I.. XX.XX.XXXX F. W., I.. XX.XX.XXXX, zast. kolíznou opatrovníčkou V.. E. S., zamestnankyňou Okresného súdu Rožňava, deti rodičov: matky W. Q.Z., I.. XX.XX.XXXX, G.. Č.. Z. I. M., W. XX F. T. Q. Q., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. W. X., na návrh navrhovateľa Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, odbor sociálnych vecí a rodiny, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje mal. deťom Q.W.: B., I.. XX.XX.XXXX, M., I.. XX.XX.XXXX F. W., I.. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorú budú vykonávať v Centre pre deti a rodiny Poprad, Pavlovova 11/4375, 058 01 Poprad.

II. Matka W. Q., I.. XX.XX.XXXX, je povinná prispievať na výživu mal. B., M. F. W. mesačne na každé dieťa sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima určeného Zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, a to vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet Centra pre deti a rodiny Poprad.

III. Otec Q. Q., I.. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu mal. B., M. F. W. mesačne na každé dieťa sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima určeného Zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, a to vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet Centra pre deti a rodiny Poprad.

IV. Zrušuje uznesenie tunajšieho súdu sp.zn. 7P/42/2019-15 zo dňa 19.02.2019 o nariadení neodkladného opatrenia v časti, v ktorom súd nariadil matke W. Q., I.. XX.XX.XXXX, odovzdať mal. deti B. Q.Á., I.. XX.XX.XXXX, W. Q., I.. XX.XX.XXXX F. M. Q., I.. XX.XX.XXXX, do dočasnej ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Poprad.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, podal dňa 11.11.2020 návrh, ktorým žiadal, aby súd nariadil nad maloletými deťmi Q.: B., I.. XX.XX.XXXX, M., I.. XX.XX.XXXX F. W., I.. XX.XX.XXXX, I.. XX.X.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorú budú vykonávať v Centre pre deti a rodiny Poprad. Zároveň, aby súd zaviazal rodičov prispievať na výživu maloletých detí v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima.

2. Svoj návrh navrhovateľ odôvodnil tým, že maloleté deti pochádzajú z mimomanželského vzťahu matky W. Q., I.. XX.XX.XXXX F. T. Q. Q., I.. XX.XX.XXXX. Z uvedeného vzťahu pochádza aj mal. M. Q., I.. XX.XX.XXXX. Z mimomanželského vzťahu matky W. a neuvedeného otca pochádza mal. B.H. Q., I.. XX.XX.XXXX F. W.. F. Q., I.. XX.XX.XXXX, domnelým otcom je Q. Q.. V rodine boli

vykonávané opatrenia SPODaSK vo forme sociálneho poradenstva a výchovných pohovorov so zákonným zástupcom v tom smere, aby zmobilizoval svoje rodičovské schopnosti a zručnosti vo vzťahu k výchove a starostlivosti o deti, aby sa posilnila schopnosť reflexie rizikových vzorcov správania, vzťahov a komunikácie. Matka napriek dlhodobej sociálnej práci v rodine nezabezpečovala riadnu starostlivosť o deti, ktoré unikali z prirodzeného prostredia, prespávali u susedov a známych. Deti nemali vytvorené ani základné podmienky pre zdravý vývoj, žili v nevyhovujúcich podmienkach. Ošatenie detí nezodpovedalo poveternostným podmienkam a ich veku. Potraviny v domácnosti matka opakovane nevedela preukázať. Deti nemali zabezpečené základné hygienické potreby, preto odmietali navštevovať príslušné školské zariadenia. Pokiaľ aj sporadicky navštívili školské zariadenie, spolužiaci sa im vyhýbali a nekomunikovali s nimi. Deti nemali vytvorený vzťah k plneniu si školských povinností, k riadnej návšteve školského zariadenia. Bezpečnosť detí bola ohrozená tým, že starostlivosť o maloleté deti zo strany matky bola nedostatočná a hrubým spôsobom zanedbávaná. Matka si uvedomovala skutočnosť, že výchovu a starostlivosť o svoje deti zanedbávala, nemala vytvorený rodičovský potenciál k pozitívnej zmene, preto žiadala o umiestnenie svojich detí v zariadení, kde by nadobudli potrebné sociálne návyky a ich starostlivosť bola zabezpečovaná na požadovanej úrovni. Uznesením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 7P/42/2019-15 zo dňa 19.02.2019, právoplatným dňa 13.03.2019, boli maloleté deti B. Q., I.. XX.XX.XXXX, B. Q.Z., I.. XX.XX.XXXX, M. Q., I.. XX.XX.XXXX F. W. Q., I.. XX.XX.XXXX umiestnené do dočasnej ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Poprad. Uznesením Okresného súdu Rožňava pod sp. zn. 7P/97/2019-9 zo dňa 24.04.2019, právoplatným dňa 21.05.2019, boli maloleté deti M. Q. I.. XX.XX.XXXX F. F. Q. I.. XX.XX.XXXX umiestnené do dočasnej ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Dominika, n.o. Rožňava. Po uplynutí troch mesiacov navrhovateľ podal na tunajší súd návrh na nariadenie výchovného opatrenia na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. detí pobyt v zariadení mal. M. F. F.. Tomuto návrhu tunajší súd vyhovel a vydal rozsudok, sp. zn. 7P/195/2019-38 zo dňa 03.09.2019, právoplatný dňa 27.09.2019, ktorým nariadil mal. deťom uvedené výchovné opatrenie, ktoré však nespĺnilo svoj účel. Na základe toho navrhovateľ podal návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, ktorému tunajší súd taktiež vyhovel. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 7P/49/2020-50 zo dňa 05.03.2020, právoplatným dňa 12.05.2020, bola maloletému M. Q., I.. XX.XX.XXXX nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Poprad. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 12P/14/2020-82 zo dňa 25.06.2020, právoplatným dňa 24.07.2020, bola maloletému F. Q., I.. XX.XX.XXXX nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Poprad. Matke sa dňa XX.XX.XXXX narodila dcéra W. Q.Z., ktorej sa zriekla a podpísala privolenie na osvojenie dieťaťa. Mal. W. bola uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 12P/45/2020-66 zo dňa 07.09.2020, právoplatným dňa 16.09.2020 zverená do predosvojiteľskej starostlivosti. Matka v súčasnosti býva v spoločnej domácnosti so svojim novým priateľom W. N., I.. XX.XX.XXXX a jeho rodičmi F. N. F. W. N. na adrese W. XX, I. M.. Byt pozostáva z jednej miestnosti a kuchyne, ktorá slúži zároveň ako obývačka. Byt je plne zariadený. V byte je zavedená elektrická energia a voda. Matka mal. detí nemá vlastné bývanie. Udáva, že je preliečená zo syfilisu. Liečila sa v NsP sv. Barbory v Rožňave. Podala si žiadosť o dávku v hmotnej núdzi, ktorú by si mala odrábať v obci I. M.. Jej súčasný priateľ sa nachádza v Č. L., kam odcestoval za prácou. Matka nevyvíja žiadnu snahu o zlepšenie ich sociálnych podmienok, odôvodňuje to jej nepriaznivou finančnou situáciou, ani nepociťuje potrebu zmeny k lepšiemu spôsobu svojho života rodiny. Otec mal. detí Q. Q. bol dňa 02.08.2020 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici, kde si trest vykonával od 07.04.2017. Doposiaľ súdna úprava výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletým deťom nebola. Po návrate otca z výkonu trestu odňatia slobody matka už s ním nechce obnoviť spolužitie, nakoľko v súčasnosti má nového partnera W. N., s ktorým žije v domácnosti jeho rodičov. Otec detí po tejto informácii asi po dvoch hodinách od príchodu do miesta pobytu odišiel. Matka mal. detí nevedela uviesť, kde sa momentálne zdržiava. Na základe vykonaného sociálneho zisťovania matka ani otec v súčasnosti nemajú vytvorené vhodné podmienky pre návrat maloletých detí do prirodzeného prostredia, nakoľko nemajú vlastné bývanie. Zamestnankyňa CDR Poprad nás informovala, že matka svoje deti naposledy telefonicky kontaktovala pred viac ako dvoma mesiacmi. V minulosti bolo mal. M.I. F. F. nariadené výchovné opatrenie, ktoré však nespĺnilo svoj účel. Ústavná starostlivosť v tomto prípade sleduje najlepší záujem maloletých detí, nakoľko majú v zariadení zabezpečené všetky potreby, pravidelnú školskú dochádzku a vhodné sociálne prostredie. Medzi všetkými súrodencami je nadviazaná citová väzba.

3. Rodičia sa k podanému návrhu nevyjadrili.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil listinné dôkazy, a to správu Obce I. M., správu ÚPSVaR Rožňava, odbor služieb zamestnanosti, správu sociálnej poisťovne, správu kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov a zistil takéto skutkový a právny stav:

5. Zo správy obce I. M. vyplýva, že matka W. Q. sa v ich obci zdržiava bez prihlásenia od 10/2017. V ich obci nevlastní žiaden majetok, jej maloleté deti sú umiestnené v Centre pre deti a rodiny Poprad. Menovaná je nezamestnaná, býva v spoločnej domácnosti v rodine W. N., W. XX, I. M.. Jej druh Q. Q. je vo výkone trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici.

6. Zo správy sociálnej poisťovne zo dňa 24.11.2020 vyplýva, že W. Q. F. Q. Q. nepoberajú dávku v nezamestnanosti, dávky dôchodkového poistenia ani dávky nemocenského poistenia.

7. Zo správy ÚPSVaR Rožňava, odbor služieb zamestnanosti, zo dňa 24.11.2020 vyplýva, že matka W. Q., I. XX.XX.XXXX nebola a nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Otec Q. Q., I. XX.XX.XXXX nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke a nie je poberateľom rodičovského príspevku. Naposledy bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 20.02.2017 do 25.04.2017. Z evidencie bol vyradený pre nespokojnosť.

8. Na pojednávanie konané dňa 23.02.2021 sa matka ani otec nedostavili a svoju neúčast' žiadnym spôsobom neospravedlnili. Navrhovateľ uviedol, že trvá na podanom návrhu, navrhuje maloleté deti zveriť do ústavnej starostlivosti, ktorú budú vykonávať v Centre pre deti a rodiny Poprad a zároveň zaviazat' rodičov prispievať na ich výživu v minimálnom rozsahu.

9. Podľa ust. § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

10. Podľa ust. § 54 ods. 4 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

11. Podľa ust. § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinnosť poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

12. Podľa ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa ust. § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/601/20200401>> spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 81,66 eura mesačne, ak ide 1. o zaopatrené nepľnoleté dieťa, 2. o nezaopatrené dieťa.

14. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že výchova maloletých detí bola vážne ohrozená tým, že rodičia nedokážu zabezpečiť vhodné podmienky na výchovu maloletých detí. Otec sa o deti

žiadnym spôsobom nezaujímá, matka naposledy kontaktovala maloletého deti pred dvoma mesiacmi. V rodine boli vykonávané opatrenia vo forme sociálneho poradenstva a výchovných pohovorov. Napriek dlhodobej sociálnej práci v rodine, matka nezabezpečovala riadnu starostlivosť o deti. Maloleté deti unikali z prirodzeného prostredia, prespávali u susedov a známych. Deti nemali vytvorené ani základné podmienky pre zdravý vývoj, žili v nevyhovujúcich podmienkach. Ošatenie detí nezodpovedalo poveternostným podmienkam a ich veku, deti nemali zabezpečené základné hygienické potreby, potraviny v domácnosti matka opakovane nevedela preukázať. Matka ani v súčasnosti nevyvíja žiadnu snahu o zlepšenie jej sociálnych podmienok. Maloletým deťom bolo nariadené aj výchovné opatrenie na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov, avšak toto výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel. Matka maloletých detí si nedokázala zabezpečiť vhodné podmienky na to, aby sa deti mohli vrátiť do prirodzeného prostredia. V súčasnosti matka žije v I.I. M. spolu so svojim novým priateľom W. N., I.. XX.XX.XXXX a jeho rodičmi v spoločnej domácnosti. V predmetnej veci bolo uznesením tunajšieho súdu č.k. 7P/42/2019-15 zo dňa 19.02.2019 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd nariadil matke odovzdať mal. B., W. F. M.F. do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Poprad. Maloleté deti sa od 27.02.2019 nachádzajú v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Poprad. Matke sa od uvedeného času nepodarilo upraviť svoje sociálne pomery, naopak matka nadviazala novú známosť, s ktorou momentálne zdieľa spoločnú domácnosť, v ktorej znova nie sú vytvorené podmienky vhodné pre výchovu a starostlivosť o maloleté deti. Z dôvodu vyššie uvedeného bolo potrebné rozhodnúť o nariadení ústavnej starostlivosti u maloletých detí, ktorú budú vykonávať v Centre pre deti a rodiny Poprad. Súd prihliadal na citové väzby maloletých detí, keďže aj ostatní ich súrodenci sú umiestnení v tomto zariadení. Keďže rodičia nemajú žiaden príjem, súd ich zaviazal k povinnosti platiť výživné v minimálnej výške, tak ako to ustanovuje zákon. Rodičia sú povinní uhrádzať výživné na účet Centra pre deti a rodiny Poprad.

15. Podľa ust. § 363 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

16. Keďže maloletým deťom bola nariadená ústavná starostlivosť v CDR Poprad, odpadli dôvody pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie. Vzhľadom k vyššie uvedenému súd zrušil uznesenie č.k. 7P/42/2019-15 zo dňa 19.02.2019, ktorým bolo toto neodkladné opatrenie nariadené.

17. Súd o povinnosti nahradiť trovy konania nerozhodoval v zmysle ust. § 57 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.